

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΦΕΡΡΥ

Η ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
ΥΘΙΣΜΕΝΟΙ καθώς ήταν όλοι στους διαλογισμούς των, δεν πρόσεξαν ένα άταιστο και βρωμερό ύποκειμενο, το οποίο τριγύριζε, όχι πολύ μακριά τους, κρυμμένο στα χαμολιάδα. Ήταν ένας άνθρωπος βουτηγμένος στο βούρκο.

Ήταν ο άθλιος και ύπουλος Κουζίλος, ο οποίος είχε ιδεί τα πάντα και περιμενε τη στιγμή να έπειθη και να παίξει κι' αυτός τον άταιστο και οίκειτο όλο του.

Τα δευτερόλεπτα περνούσαν γοργά.

Δευτερόλεπτα αγωνίας άπεριφραγτης για όλους.

Κι' αυτός ο Λιάς δεν είχε τη δύναμη ν' άπαιμακωνθή από το μένος, που έπρόκειτο να παίξη ένα τόσο άιατηρό δράμα.

Είχε καθίσει άρραγτά μακριά, πάνω στη γλήνη, με το χαλνάρι του άδύου του στο χέρι, βυθισμένος σε βαθιά λύπη.

Θά τον εκζόταναν λοιπόν πραγματικώς τον άρχηγό του ;

Ο γυναικός Μελισάνος έλιπε άκόμα.

Ποός Ξέρει ; Ποός ο Φάβιος ν' άλλαζε γνώμη την τελευταία στιγμή...

Ίσως να συνίθαινε τίποτε τού άτρόμοτου...

Κι' έπειτα, ποός θά έτελειούσε την καταδικαστική άπόφαση κατά του δόν 'Αντόνιο Μεδιάνα ; Ποός θά δεχόταν να κινή τον δήμο ; 'Ανθρώποι γενναίοι σαν τού Βουκαρόζε, τόν 'Ήτε και τόν Φάβιο, σπατώναν στις μάχες και στις άιματηρές συγκρούσεις, γίνοντα θηρία πρό του έχθρου, αλλά δεν δολοφονούν έναν άσπλο, έστο κι' αν ο άσπλος αυτός εινε καταδικασμένος να πεθάνη.

Αυτός τις σκέψεις έκανε ο Πέτρος Λιάς κι' έλιπε άκόμα και πικρανε.

Η κρίσιμη στιγμή πλησίαζε άλλωστε.

Ο ίσκιος του μαχαριού πούχε ατήξει στη γη ο Φάβιος, μύρανε λαοκώς, όσο προχωρούσε ο ήλιος στον ούρανό.

Ο Φάβιος είχε κινήσει στο διάστημα αυτό τού πρόσωπό του ανάμεσα στα χέρια του και φανόταν βυθισμένος σε θλιβερές σκέψεις.

Γιατί ο θεός του δεν έλεγε μια άσπιαδήποτε δικαιολογία, για να τού χαρίση τή ζωή ;

Τέλος, σήκωσε τού κεφάλι του, κίτταξε τόν δόν 'Αντόνιο και τού ειπε με φωνή αναμμένη άτ' τή πικράνση :

— Ω, Μεδιάνα ! Γιατί να σκοτώσης τή μητέρα μου ;

'Έπειτα, τού βλέμμα του Φάβιου έπεσε στο μαχαίρι πούχε κερμάσει στο έδαφος. 'Η σπα του μαχαριού είχε χαθεί πειά έντελως.

— Λούξ 'Αρμάδα, φώναζε τότε έπίσημα στο θεό του, ο παιά του μαχαριού χάθηκε !

Ο δόν 'Αντόνιο τινάχτηκε σαν να ξύπνησε από κακό όνειρο. Και τή στιγμή αυτή άρχισως, την τόσο κρίσιμη και τόσο άγωνιώδη, διημήθηκε την τρομερή προφητεία της μητέρας του Φάβιου τή νύχτα τού τρομερού του έγγλήματος.

«— Πρόσεξε !... τού ειχε πει ή δυστυχισμένη άρχόντισσα. Πρόσεξε μήπως ή ούράνος δικαιοσύνη την όποια βλαστημάς, άναστήσει έναντίον σου, στην άκρη τού κόσμου, στις πιο μακρινές έρημιες, όπου ίσως ποτέ θηνα άνθρωποι δεν άφριξε ίχνη διαβάσεως, κατήγορον, μάστιγα, δικαστήν και δήμιον !...»

Η τρομερή αυτή προφητεία έβγαине τώρα αληθινή.

Και ο κατήγορος και ο δικαστής και ο μάστιγς, βρομούντουσαν εκεί μπροστά του και τόν

είχαν καταδικάσει σε θάνατο.

Ένας μονάχα έλειπε. Ο δήμος.

Ποός θά ήταν λοιπόν ο δήμος του ;

Αλλά ή προφητεία της τρομαχής μητέρας βγήκε και στην λεπτομέρεια αυτή αληθινή. Γιατι άξαφνα, θόρυβος παραμερζόμενων κλαδών άκούστηκε κι' ένας άνθρωπος πρόβαλε ανάμεσα άτ' τις βασθακίδες, βουτηγμένος ως τού λαίμο στις λάσπες.

Ήταν ο Κουζίλος !

Ο άθλιος τυχοδιώκτης κατάλαβε πως έφτασε πειά ή στιγμή να παρουσιαστή μέρος στους τρεις κληρούς. Και χωρίς να διστάση πλέον, προχωρούσε προς τού μέρος τους, θρασύτατα και άναδέστατα. Ούτε οι τρεις κληροί, ούτε ο δόν 'Αντόνιο φωνάζα, μα ούτε κι' ο Λιάς άπόφρασαν όταν είδαν τόν άθλιον αυτόν. Τους φάνηκε τόσο φουακή ή εμφάνισίς του, στην κρίσιμη αυτή στιγμή.

Όστόσο ο Φάβιος μη δυνάτας προσοχή στον τυχοδιώκτη πού τούς πλησίαζε, κοιτάζωντας, γιατί είχε χτυπήσει κάτω τού πόδι του, γύρισε στον δόν 'Αντόνιο και τού ειπε :

— Λούξ 'Αρμάδα, για τελευταία φορά σ' έξορκίζω στον τίτλο πού φέρνεις, στο όμα της μητέρας μου, στην τιμή σου, πές μου. Είμαι άθλιος ;

— Δεν έχω να πώ τίποτε, απάντησε ο δόν 'Αντόνιο. Σάς τού έδηλώσα άλλωστε. Μόνο οι όμοίμοί μου μπορούν να μου ζητήσουν λόγο για τις πράξεις μου.

Ένας στεναγμός φουσκώσε τού στήθος τού νέου.

— Ο Θεός πού μας βλέπει και μας άκούει, ειπε, ως με τιμωρήσει αν σε άδικώ, αν δεν σε τιμωρώ δίκατα.

Γύρισε κατόπιν στον Κουζίλο, πούστεινε λίγο παράμερα και περιμενε να παίξη τόν όλο του τόν όλεθριο στο δράμα αυτό και τού ειπε :

— Άκολούθησε με !

Ο Κουζίλος τόν άκολούθησε ζοτίσω, ταπεινός σαν σκύλος.

Άφού ξεμάκρυναν λίγο, ο Φάβιος τού ειπε με χαμηλή φωνή :

— Δούλαμε και καταδικάσαμε τόν δόν 'Αντόνιο Μεδιάνα, τόν δόν 'Εστεβάν, όπως έπαμάζετο τελευταία, σε θάνατο, για ένα φουκαλίτε έγγλήμα πού είχε διαπράξει. Πές μου, Δέχσαι να γίνης δήμιός του ; 'Αν δεχθής, θα σου χαρίσω όλο τού καταραμένο χρυσάφι της Κοιλιάδας τού Χρυσού. Δεν θέλω άτ' αυτό ούτε ένα δράμα. Δέχσαι ;

— Μ' όλη μου την προθυμία, απάντησε ο Κουζίλος. 'Αλλά...

— Τι ;

— Θα μου χαρίσης, ειπες, όλο τού χρυσάφι της Κοιλιάδας ;

— Να, τού ειπα.

— Είμαι στις διαταγές σου, κίττα Φάβιε, θα κάμω ό,τι με προτάξεται.

— Πάρε την καρμπίνα τού πέτε και σκότωσε τόν δόν 'Αντόνιο.

— Θα τού κάμω.

Κι' ο άθλιος τυχοδιώκτης, χωρίς να διστάση καθόλου, προχώρησε προς τόν πέτε, για να πάρη τού όπλο του.

Ο δόν 'Αντόνιο τόν παρακολούθησε με βλέμμα περιφρονητικό και περηφανο. Όστόσο ο Κουζίλος, περνώντας σμαά του, τού ψιθύρισε :

— Μη φοβάσαι. Είμαι φίλος σου.

Τι έννοούσε με τά λόγια αυτά ο πονηρός χρυσοθήρας ; Τι σκεφτόταν να κάμη ; 'Ελιπε να σώση τή ζωή τού καταδίκου ; Κάθε άλλο. 'Ήθελε αντίθετως να τόν κάμη να έλιπη και να τού κλειση τού στόμα, για να μην άποκαλήρη στο Φάβιο τού τρομερό μυστικό της δολοφονίας τού θετού του πατέρα, τού Μάρκου 'Αρελάου.

Η στιγμή της έκτελέσεως ελιχε πειά φτάσει.

Ο Κουζίλος προχώρησε και στάθηκε άντικρι στον δόν 'Αντόνιο.

Ο κατάδικος κατάλαβε πως έφτασε ή στιγμή του θρα. Γύρισε λοιπόν προς τόν Φάβιο και τού ειπε, δείχνοντάς του τόν Κουζίλο.

— Μού είχαν προσφάτσει πως

— "Όχι, όχι, δεν θέλω να πεθάνω! ούρλιαξε ο Κουζίλος.

θα πεθάνω στην έρημο. Ποτέ όμως δεν φανταζόμουν πώς θα μου άφαιρούσε τη ζωή ένας άθλιος, σαν κι' αυτόν. Σε συγχωρώ ωστόσο, κυρία Φάβιε. Είθε να μη σε καταστρέφει ο δήμιος αυτός, όπως σκοτώνει τώρα έμένα, κι' όπως έσοκότασε....

— Στα όπλα!... Στα όπλα!... Οι 'Ινδοί!... Οι 'Ινδοί ξερχονται!... ουφίαξε ξαφνικά τη στιγμή αυτή ο Κουχίλος, διακόποντας τόν δόν 'Αντόνιο και σκεπάζοντας τὰ στερνά του λόγια με τις κραυγές του.

Οι τρεις κυνηγοί άρραξαν άμέσως τὰ όπλα τους. Κι' αυτός ο δόν 'Αντόνιο γύρισε άπότομα τὸ κεφάλι του και κτύπησε πρὸς τὴν πεδιάδα.

Αυτό ακριβώς ήθελε κι' ο Κουχίλος. Τράβηξε άστρακίαιος τὸ μαχαίρι του και κατέφερε δύο τρομερά άιανωτά χτυπήματα στο λαιμό του καταδίκου.

"Ένα κύμα αίματος πήδησε άπ' τὴν πληγή κι' έβγαψε τὸ λασπωμένο πρόσωπο τοῦ άπεισιού δημίου κατακόκκινο.

Ο δόν 'Αντόνιο άφρησε ένα βαθύ βογγητό και σωριάστηκε κάτω νεκρός, μουσκεμένος στο αίμα του!...

Ο βδελυρός Κουχίλος είχε παίξει θανάσιμα τὸ κόλπο του. Είχε καταλάβει τι έπρόκειτο ν' άποκαλύψει ο δόν 'Αντόνιο στὸν Φάβιο και χωρίς νὰ χάσει καιρό, τὸν έβγαζε νὰ βουβαθή, κλεινώντας για πάντα τὰ χείλη του.

"Έτσι τὸ μυστικό τῆς δολοφονίας τοῦ Μάρκου 'Αρελιάνου δεν άπεκαλύφθη.

Την είχε γλιτώσει κι' ένα σατανικό μειδιάμα έπλανάτο στην άμαιοβαμμένη μορφή του.

ΜΑΧΑΙΡΑΝ ΕΔΩΚΑΣ, ΜΑΧΑΙΡΑΝ ΘΑ ΛΑΒΗΣ

Οι τρεις κυνηγοί συνήλθαν άμέσως άπ' τὴν άναστάτωση που είχαν προκαλέσει ή ξαφνικές κραυγές τοῦ Κουχίλου. Πουθενά δεν φανοντούσαν 'Ινδοί.

Κατάλαβαν άλλωστε άμέσως τὸ κόλπο τοῦ δημίου, χωρίς όμως νὰ καταλάβουν άπολύτως και τὸν λόγο που τὸ έπρουλάεσε.

Όστόσο, μόλις ο Φάβιος άντίκρισε τὸν δόν 'Αντόνιο νεκρό επάνω στο έδαφος, με τὸν λαιμό άνοιγμένο πέρα-πέρα, μέσα σε μιὰ λίμνη αίματος, κατελήφθη άπό λύσσα εναντίον τοῦ δολοφό-νου.

— Ταλαίπωρε!... Δυστυχισμένε!... Σκύλε, τι έκαμες! ουφίαξε. Και κρατώντας τὴν καρδιά του άπ' τὴν κόψη, ώριψε εναντίον του για νὰ τὸν θρυμματίσει τὸ κρανίο.

"Επενέθησαν όμως ο Βουαρζέ κι' ο Πέτες και τὸν συνεζήτησαν.

Κατάχλιμος ο Κουχίλος σημάδεψτηκε πίσω άπ' τὸ γιγάντιο σώμα τοῦ Βουαρζέ κι' άρχισε νὰ τραυλίζει :

— Θεέ μου, γιατί άγριεύετε έτσι, κυρία Φάβιε ; Τι κακό σας έκαμα ; Θέλατε νὰ τιμωρήσετε τὸ θείο σας, δεν ξεράτε πὸς νὰ ξεμπερδέψετε μαζί του κι' έσπευσα εις βοήθειάν σας. Σας έπόφευγα δηλαδή μιὰ πρότις τάξεις εδωδιένου. Και θέλετε νὰ με σκοτώσετε κι' αυτό ; Οά ήταν άδικο, κυρία Φάβιε. "Επρετε τέλος πάντων, νὰ τελειώση ή ιστορία αυτή. Και γι' αυτό ακριβώς μεταχειρίστηκα ένα κόλπο, για νὰ μη γάνουμε άδικα τὸν καιρό μας. "Έτσι δεν ελνε, κύριοι ;

— Ο διάβολος μιλάει σάν σήτορας, έχει τὸ χέρι δικαίω και ξε-ροει νὰ χτυπήει άσφαλώς, ελτε ο Πέτες χαμογελώντας.

— Και βέβαια, άποκρίθηκε ο Κουχίλος, καλακειμένος άπό τὰ λόγια τοῦ κυνηγοῦ. Είμαι καλὸς σύντροφος εγώ. Και δεν μνησικακῶ εναντίον τοῦ κ. Φαβίου για τὸν στιγμιαίο θυμό του.

Ο Φάβιος είχε καταπραϊνθεί. Κιόταξε τώρα με λύπη και πόνο τὸ πτώμα τοῦ δόν 'Αντόνιο, ξαπλωμένο στη γῆ, άκίνητο κι' αίματοβαμένο κι' ή καρδιά του ήταν βαρειά, πολὺ βαρειά....

Ο Κουχίλος άφρησε νὰ περάσουν μερικὲς στιγμὲς ακόμα κι' έπειτα ελτε στὸν Φάβιο :

— Κύριο Φάβιε, μου είχατε ύποσχεθεί κάτι.

— Τι ; ρώτησε ο Φάβιος με περιφρόνηση.

— Μου ύποσχεθήκατε νὰ μου δώσετε δύο τὸ χρυσάφι τῆς Κουλάδας, αν σας άπαλλάξω άπό τὸ θείο σας.

— Ναι, τὸ ύποσέθηκα.

— Μπορὸ λοιπὸν νὰ πάω δυο θέλω ;

— Ελευθέρω. Κάμε όπως σου άρέσει.

Τὰ μάτια τοῦ τυροδιώτου άστραφαν. Τρελλός, μεθυσιμένος, παραλαλομένος άπ' τὴν άπελπισία του, έτρεξε πίσω άπ' τὴς βαμθακάδες, έβγαλε τὸ σάκκο του, τὸν άλλωσε κάτω, έπεσε κι' αυτός με τὴν κοιλιά στο έδαφος κι' άρχισε νὰ μαζεῦει φούχτες χρυσάφι, ψιθυρίζοντας λόγια άκατάληπτα, λόγια τρελλῆς χαράς, λόγια μέθης :

— Χρυσάφι!... Χρυσάφι!... Χρυσάφι!... Ελν' δύο δικὸ

μου!... "Όλο!... "Όλο!... Αίμα και χρυσάφι!... Χρυσάφι και αίμα!...

Τὴ στιγμή αυτή, ο Πέτρος Διάς που είχε παρακολοθησει τὸ άματηρὸ δράμα, καθισμένος παρόμερα με τὸ πιστό του άλογο, σηκώθηκε επάνω και προχώρησε άγά πρὸς τοὺς κυνηγοὺς. "Όταν έβγαζε κοντά τους, έξοριξε ένα λυπημένο βλέμμα πρὸς τὸν νεκρὸ άσχηγρό του κι' ένας στεναγμὸς φούσκωσε τὰ στήθη του.

— Κύριοι, ελτε κατόπι στὸς κυνηγοὺς, έτιμωρήσατε πρὸ δλίγου τὸν δόν 'Αντόνιο για τὸ έγκλημά του. Για ν' άποδοθή όμως άπόλυτα ή δικαιοσύνη, πρέπει νὰ τιμωρήσετε κι' έναν άλλω δολοφόνο!...

— Τι έννοείτε, κυρία Διάς ; ρώτησε ο κι' οί τρεις κυνηγοί μ' ένα στόμα.

— Θέλω νὰ πῶ, άπάντησε ο Διάς, ότι ο άνθρωπος, ο οποιοσ έγινε ο δήμιος τοῦ δόν 'Αντόνιο Μεδιάνω, ελνε επίσης άξιος τῆς εσχάτης τὸν ποιόν. Ελνε άξιος θανάτου. Ελνε δολοφόνο!

— Δολοφόνος ; ρώτησε ο Φάβιος.

— Ακριβώς, κυρία Μεδιάνω. "Αν ο δόν 'Αντόνιο έδολοφόνησε τὴ μητέρα σας, ο Κουχίλος έδολοφόνησε επίσης τὸν θετό σας πατέρα.

— Τὸν Μάρκο 'Αρελιάνο ; έκραύησε καταάληκτος ο Φάβιος, για τὴν άλλοιοτη αυτή συμπαιώσει που τούριχνε στὰ χέρια του και τοὺς δυο καιουργους, τοὺς οποίους είχε όρκισθεί νὰ εκδικηθή. Είσαστε βέβαιος, κυρία Διάς ;

— Κύριο Μεδιάνω, δεν σιτηθῶ νὰ ψεύδωμαι. Ο Κουχίλος ο ίδιος άναγκάστηκε νὰ όμολογήσει τὸ έγκλημά του στὸν δόν 'Αντόνιο. Ο οποιοσ πάλλ τὸ κέρδι.

Ο Φάβιος έπιασε τὸ κεφάλι του και με τὰ δυο του χέρια. Ελξε πύει παραζάλη.

"Αλλά έτσι ήταν. Ο Πέτρος Διάς δεν έφειδετο. Θυμήθηκε τὸ ελάττωμα τοῦ άλόγου τοῦ Κουχίλου, τὸ οποιο είχε, όπως ήξερε άπ' τὴ θετή μητέρα του, και τὸ άλογο τοῦ δολοφόνου τοῦ 'Αρελιάνου. Θυμήθηκε τὴν ταραχή τοῦ Κουχίλο, διαν τὸν ρώτησε άπότομα που βρῆξε τὸ άλογο αυτό και τὴ λύσσα του κατόιν εναντίον του.

Ναι, αὐτός ήταν ο δολοφόνος τοῦ θετού του πατέρα, τοῦ γηραιῦ χρυσόστηρα Μάρκου 'Αρελιάνου.

Κι' έπρεπε νὰ τιμωρήσει τὸν δολοφόνο...

"Επρεπε νὰ χάσει κι' άλλο αίμα...

"Αλλά γιατί όχι ; Μήπως δεν έτιμωρήσει για ένα παρόμοιο έγκλημα τὸν θετό του, έναν μεγαστόνα τῆς 'Ισπανίας, αίμα άπ' τὸ αίμα του και σάρκα εκ τῆς σαρκὸς του ;

Θά διστάζε τώρα, προκειμένου για ένα ληστή ;

— Κύριο Διάς, ελτε στὸν γενναίο Μεξιανὸ ο Φάβιος, ο' εγχαρίσω για τὴν πληροφορία που μου έδωσε. Ελσα άπ' τὸν άνθρόπιο, τοὺς οποίους σπάνια σινανά κανένας στὸν κόσμο. Κύριο Διάς, θέλετε νὰ γίνετε φίλος μας ;

— Ναι, φίλος μας άχώριστος, φώναξαν κι' ο Πέτες με τὸν Βουαρζέ. Οί γενναίοι με τοὺς γενναίους και οί καιούργοι και δειλοί με τοὺς δειλοὺς και καιούργους.

Ο Πέτρος Διάς εγχαρίστησε τοὺς τρεις κυνηγοὺς, αλλά δεν έδέχθηκε τὴν πρότασί τους νὰ μείνει μαζί τους.

— Πρέπει νὰ γυρίσω στὴν κατασκηνώσει, ελτε, ή οποία έχει μείνει χωρίς άσχηγρό, ὡς τὴν άπειλή τὸν 'Ινδῶν. Χαίρετε, κύριοι. Ο Θεός μαζί σας!...

Και χωρίς νὰ προσθέσει άλλη λέξη, έξοριξε ένα θλιβερό βλέμμα στο πτώμα τοῦ δόν 'Αντόνιο, πήδησε στο πιστό άλογο του κι' έχάθηρε μέσα στη ζούγλα.

Στὸ μεταξύ αυτό, ο Κουχίλος, άπασχολημένος νὰ μαζεῦει σωρούς χρυσαφιῶ και νὰ παραιώνη άπ' τὴ χαρά του, δεν είχε άκούσει τὴν τρομερή άποκάλυψη τοῦ Πέτρον Διάς. Και κρασιῶς νάπεφτε εμπρὸς του τίς στιγμὲς αυτές, δεν θὰ τὸν καταλάβαινε.

Ο Φάβιος γύρισε τώρα και κτύπησε τοὺς δυο συντρόφους του, περιμένοντας νὰ τὸν συμβουλιέειον τί πρέπει νὰ κάνει.

— Και τὸ σκέφτεσαι, Φάβιε ; τοῦ ελτε ο Πέτες. "Εκαμες δοκο στη θετή μητέρα σου τὴν ώρα που ψυχροαγοῦσε, νὰ εκδικηθῆς τὸν θάνατο τοῦ σιγῶν τῆς. "Εχεις περὶ στὰ χέρια σου τὸν δολοφόνο τοῦ Μάρκου 'Αρελιάνου. Τι περιμένεις λοιπὸν ; Διστάζεις μήπως νὰ τὸν σκοτώσης με τὰ χέρια σου ; "Όσο γι' αυτό, μπορὸ νὰ σε βγάλω εγώ άπ' τὴ δύσκολη θέση. Είμαι πρόθυμος νὰ κρεμίσω άπό ένα δέντρο αυτόν τὸ ληστή, χωρίς νὰ με τύχη ή συνειδήσις μου γι' αυτό. Μη διστάζεις περὶ. "Εξ άλλου δεν θα φανή καθόλου παραζέση σ' αυτό τὸν άσχηγο ή συμφουά που τὸν περιμένει. "Ανθρωποι σαν τὸν Κουχίλο, περιμένουν τὴν κρεμιά άπ' τὴ μιὰ στιγμή στὴν άλλη.

— Και σύ, Βουαρζέ, τί λές ; ρώτησε ο Φάβιος.

— Νά τρηθῆς τὸν όρκο σου, παιδί μου. Οί δολοφόνοι πρέπει νὰ τιμωρονται άποτηρά.

— "Εστο, ελτε ο Φάβιος. "Ας πεθάνει, ο άθλιος ! Μήπως ελιπηθήρε αυτός τὸν δυστυχισμένο 'Αρελιάνο ;

('Ακολουθεί)

